

## СИЛАБУС навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

|                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Рівень вищої освіти                                                 | перший (бакалаврський) рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Код і найменування спеціальності,<br>тип і назва освітньої програми | спеціальність 242 Туризм і рекреація<br>ОПП Туризм                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Статус навчальної дисципліни                                        | <b>обов'язкова</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Курс, семестр                                                       | 1 курс, 1 семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Трудовісність                                                       | загальна кількість годин – 90 год.;<br>кількість кредитів – 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Мова(и) викладання                                                  | державна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| ННІ / факультет,<br>кафедра                                         | факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Контактні дані розробника(ів)                                       | <i>викладач:</i> Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент<br><i>контакти:</i> ауд. 456 (навчальний корпус № 4)<br><i>e-mail:</i> <a href="mailto:nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua">nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua</a><br><i>сторінка викладача:</i> <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna</a>                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Мета вивчення навчальної дисципліни                                 | виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Компетентності                                                      | ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.<br>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.<br>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.<br>ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.<br>ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br>ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації. |
| Результати навчання                                                 | ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.<br>ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.<br>ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.<br>ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Методи навчання                                                     | словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Програма навчальної дисципліни</b>            | Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови<br>Тема 2. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні<br>Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності<br>Тема 4. Риторика і мистецтво презентації<br>Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем<br>Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування<br>Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Стратегія оцінювання результатів навчання</b> | <i>форми поточного контролю:</i> навчальні завдання, тест (за опрацьованими теоретичними питаннями самостійної роботи), командна гра (за результатами виконання завдань самостійної роботи).<br><i>форма семестрового контролю:</i> екзамен.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Політика навчальної дисципліни</b>            | Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.<br>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist">https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</a><br>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету<br><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproporya">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproporya</a> |

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                          | <a href="#">dok22.pdf</a> .<br>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)               | «Українська мова»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби) | презентації, відеоролики                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Рекомендовані джерела інформації                                         | <p style="text-align: center;"><b>Основні</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 624 с.</li> <li>2. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувач вищої освіти аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.</li> <li>3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 5-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2019. 640 с.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Допоміжні</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-е вид. Київ : Каравела, 2008. 352 с.</li> <li>2. Наталія Сизоненко, Яніна Тагільцева. Найуживаніші лексеми на позначення особистих якостей фахівця з перекладу в тексті резюме. <i>Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р.</i> / редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. С. 50–52.</li> <li>3. Сизоненко Н. М. Прагматичні особливості заголовків наукових статей (на матеріалі фахового видання «Ефективна економіка»). <i>Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (філологічні науки)</i>. 2022. No 2(350). С. 25–32.</li> <li>4. Сизоненко Наталія, Антонюк Марина. Лінгвальна репрезентація лексико-семантичних груп <i>КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК КРАЇНИ-ВОРОГА</i> в публіцистично-політичному дискурсі. <i>Вісник науки та освіти</i>. 2023. № 4 (10). С. 169–180.</li> <li>5. Сизоненко Н. М. Сократівський діалог у повісті Василя Шевчука «Навчитель істини»: комунікативно-прагматична організація мовленнєвого жанру. <i>Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць</i>. Вип. 16. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2017. С. 431–443.</li> <li>6. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. <i>Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія</i>. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340-358.</li> <li>7. Nataliia Syzonenko &amp; Yanina Tahiltseva. Psycholinguistic Analysis of the Structure of the Stimulus 'Competitiveness'. <i>London journal of research in humanities and social sciences</i>. 2022. Volume 22. Issue 7. P. 13–28.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Інформаційні ресурси</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського. URL : <a href="http://krym.linux.org.ua">http://krym.linux.org.ua</a></li> </ol> |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|              | <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <a href="http://www.slovnyk.net">http://www.slovnyk.net</a></li> <li>3. Лінгвістичний портал з української мови. URL: <a href="http://www.mova.info">www.mova.info</a> .</li> <li>4. Російсько-український словник сталих виразів. URL : <a href="http://www.rosukrdic.iatp.org.ua">http://www.rosukrdic.iatp.org.ua</a></li> <li>5. Російсько-українські словники. URL: <a href="http://www.r2u.org.ua">www.r2u.org.ua</a></li> <li>6. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text</a></li> <li>7. Сизоненко Н. М. Етапи формування риторичної компетентності фахівця на практичних заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). <i>Матеріали 48-ї науково-методичній конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти»</i>. Полтава : ПБВ ПДАА, 2017. С. 93–95. URL: <a href="http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialyzbirykcompressed.pdf">http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialyzbirykcompressed.pdf</a></li> <li>8. Сизоненко Н. М. Комунікативні завдання на формування мовленнєвої компетенції з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». <i>Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»</i>. Полтава : ПБВ ПДАА, 2019. С. 151– 153. URL: <a href="http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5222/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%8f%202019%20%d1%80%d1%96%d0%ba%28%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%29-%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8b-1-4%2c163-165.pdf">http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5222/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%8f%202019%20%d1%80%d1%96%d0%ba%28%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%29-%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8b-1-4%2c163-165.pdf</a></li> <li>9. Український правопис. URL: <a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</a></li> </ol> |
| Рік введення | 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |